

[Thestrup.]

det er rigtigt, at man vil det — spørge, i hvilket omfang og på hvilken måde man agter at gøre det.

Det ærede medlem gik ud fra, at vi vil bevare erstatningsbestemmelsen i § 22, stk. 2. Jeg kan her slutte mig til det, som det ærede medlem hr. Ib Thyregod sagde, og jeg vil gerne tilføje, at det ikke er selve erstatningsbestemmelsen, der forårsager de store erstatninger. Det er lovens bestemmelse om tidspunktet for erstatningsberegningen. Lovens fejl er, at erstatningen ikke beregnes, samtidig med at indgrebet sker, samtidig med at byrden lægges på jorden, men at den først beregnes, når der er handlet med grunden, og når man søger om fritagelse for indgrebet, hvor jo altid det store tab vil være konstateret. Hvis dette blev ændret, som vi fra vor side stadig har foreslået, ville man hindre spekulationsgevinsterne uden at ramme den almindelige mand, der har købt en byggegrund eller som ejer en ejendom, hvis værdi inden den 23. januar 1963 — der jo har været sat som skæringsdagen — har oversteget dyrkningsværdien.

Det ærede medlem hr. Lund Jensen spurgte endelig, om jeg kunne godkende det, han betegnede som engrosreglen ved de egentlige fredninger, altså de fredninger, der ikke sker efter § 22, men som sker efter fredningslovens andre bestemmelser, hvor der jo givet er erstatningspligt. Det er jeg tilbøjelig til at mene, men det er jo et domstolsspørgsmål, det er oven i købet et meget indviklet spørgsmål, og derfor tør jeg ikke give noget endeligt svar på det, før jeg nærmere har undersøgt sagen, og det er naturligvis først og fremmest højesteretspraksis, der her har betydning.

Jeg har ved første behandling gjort den kritik gældende, vi har mod den mere principielle del af forslaget, men her ved anden behandling vil jeg søge at gå ind på de enkelte bestemmelser.

Den kritik, vi rejser mod forslaget, drejer sig om to punkter. For det første det, at man ophæver erstatningsbestemmelserne i naturfredningslovens § 22, og for det andet rejser vi kritik imod forslagets regler i kap. V om fredningsplanerne og fredningsplanudvalget.

Vedrørende det første punkt har den højt-

ærede justitsminister den 7. marts her i tinget fremsat nogle betragtninger, som jeg gerne vil knytte nogle bemærkninger til. Spørgsmålet om, hvor langt den ret til regulering af den private ejendomsrets grænser — som jeg erkender eksisterer — går, er et spørgsmål, som, siden jeg her i tinget sammen med det ærede medlem hr. Axel Kristensen rejste det i 1949 ved den lejlighed, som den højtærede justitsminister omtalte, har været meget omdebatteret mellem forsvarerne af den private ejendomsret og angriberne af den.

Jeg erkender, at det i nogle tilfælde er lykkedes at drage disse grænser så snævert, at der ligesom er skåret et stykke af ejendomsretten, bl. a. i de tilfælde, den højtærede minister nævnte. Men jeg kan ikke se, at nogen af de nævnte reguleringer på langt nær er så vidtgående indgreb i ejendomsretten som det her foreslåede.

Landsbyggeovens § 5, der var et af de tilfælde, den højtærede minister nævnte, hvorefter amtsrådet kan meddele forbud mod udstykning til sommerhusbebyggelse, er det i alt fald ikke. Der er en stor reel forskel på at nægte tilladelse til udstykning af en ejendom og til at nægte, at en allerede i sommerhusgrunde udstykket ejendom overhovedet må bebygges. I det første tilfælde ved køberen, at han ikke skal købe den til bebyggelse, uden at han har sikret sig udstykningstilladelse, og hvis han køber grunden uden at være sikker på, at han kan få en sådan tilladelse, så er det hans egen risiko, hvis han giver byggegrundspris for den. I det andet tilfælde, det, der vil komme til at foreligge efter forslaget her, vidste køberen af sommerhusgrunden — for at tage et sådant eksempel — ikke og kunne ikke vide, at han efter den 23. januar 1963 ikke måtte bygge sommerhus på grunden og ikke kunne få nogen erstatning for det tab, der bliver.

For at sige det populært: i det første tilfælde, landsbyggeovens § 5, er det ejendomshandleren, der tager en chance og løber en risiko, og som taber, hvis han får afslag på sin ansøgning. I det andet tilfælde — det, der vil komme til at foreligge her — er det den ganske almindelige mand, der i god tro køber en grund til at bygge sig et sommerhus på, og som, hvis han købte inden 23. januar 1963, ikke kan vide andet,